

Yhä useampi kehitysvammainen työskentelee tavallisessa työpaikassa

□ Kehitysvammaisille pyritään löytämään työpaikkoja tuetun työllistämisen avulla. Tätä varten eri puolilla maata on menossa kymmenen tuetun työllistymisen hanketta.

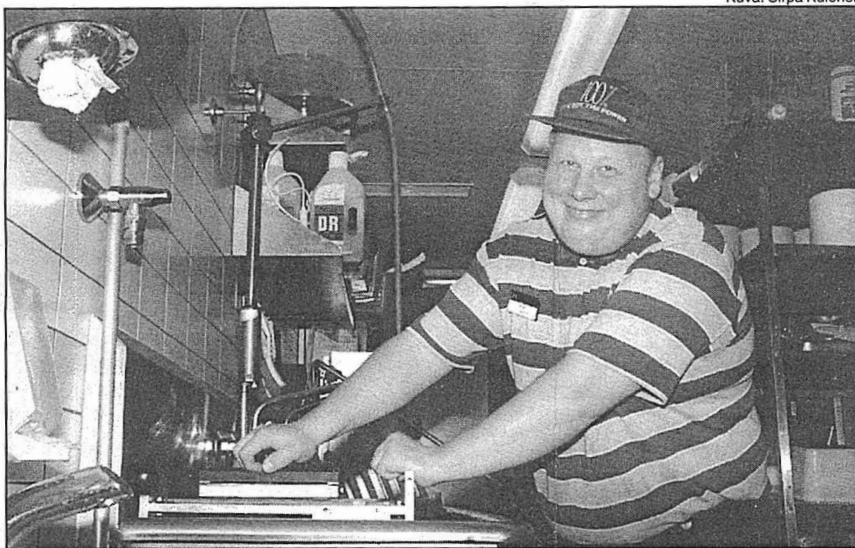
Tuettu työllistäminen tarkoittaa, että työntekijä ja työnantaja saavat apua tukihenkilöltä, kunnes vammaisen työntekijä selviytyy itsenäisesti työtehtävistään.

– Tuetun työllistämisen avulla on saatu työpaikka jo 25 kehitysvammaiselle. Heitä ovat palkanneet muun muassa tavaratalot, puutarhat, leipomot ja ravintolat. Tavoitteena on löytää lähivuosina työpaikka sadalle henkilölle, kertoo **Raisa Venäläinen**. Hän työskentelee *Vajaakuntoisten työllistämisen edistämissätiössä*.

Kun kehitysvammainen saa työpaikan, hän harjoittelee ensin työtehtävät. Apuna hänellä on tukihenkilö. Tukihenkilö on mukana ehkä pari viikkoa, ehkä pari kuukautta, eli niin kauan, kunnes työntekijä oppii tulemaan toimeen itsenäisesti työpaikalla.

Yleensä tuetun työllistämisen kautta otettu työntekijä tekee työtä 2-6 tuntia päivässä, ehkä jopa kahdeksan tuntia. Palkkaa hän saa yleensä vähän yli 1000 markkaa kuukaudessa. Näin eläke ja muut tuet eivät piene.

– Palkan ja eläkkeen yhteen-

Kuva: Sirpa Kulonen

Ismo Hämäläinen työskentelee hampurilaisravintolan keittiössä ja pihalla.

sovittaminen on ongelma. Työkyvyttömyyseläkettä saava henkilö ei uskalla solmia tavallista työsuhdetta, koska isompi palkka vähentää eläkettä, Raisa Venäläinen huomauttaa.

Ongelmana saattaa olla myös työkeskusten henkilökunnan vähyyks. Työkeskuksessa ei ehkä ole henkilöä, joka voisi toimia vammaisen tukihenkilönä työpaikalla. Työkeskusten väkeä koulutetaan kuitenkin etsimään työpaikkoja vammaisille ja kouluttamaan heitä työpaikkaa varten.

– Oman palkan ansaitsemisen kautta kehitysvammainen itsenäistyy ja voi enemmän päättää omasta elämästään. Työpaikalla tapaa myös uusia ihmisiä, Raisa Venäläinen kertoo työn merkityksestä. □

Hampurilaispaikoissa työskentelee viisi kehitysvammaista

□ *McDonald's* ravintolat ovat saaneet hyviä kokemuksia vammaisten työllistamisestä. *McDonald's* ravintoloissa on nyt viisi vammaista työntekijää. Eräs heistä on **Ismo Hämäläinen** Kouvolan *McDonald's*issa.

Ismo Hämäläinen tekee ravintolassa monenlaisia töitä. Hän pesee tarjottimet ja ikkunat, teroittaa keittiön työvälineitä, huolehtii pihan siisteydestä ja auttaa ravintolaan tulevien tavaroiden vastaanottamisessa.

– Yhteistyö Ismon ja hänen tukihenkilönsä kanssa on sujunut hyvin. Tukihenkilö oli mukana parin kuukauden ajan tukemassa Ismoa. Hän perehtyi tehtäviin niin hyvin, että tuurasi Ismoa kesäloman ajan, kertoo yrittäjä **Heli Karttunen**.

Ismo Hämäläisellä on hyvät suhteet ravintolan muihin työntekijöiden. Ismon apu otetaan aina mielellään vastaan. □

Teksti: Ari Sainio